

Cauza C-232/24 [Kosmiro]ⁱ**Cerere de decizie preliminară****Data depunerii:**

27 martie 2024

Instanța de trimitere:

Korkein hallinto-oikeus (Finlanda)

Data deciziei de trimitere:

22 martie 2024

Recurentă:

A Oy

Cealaltă parte la procedură:

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS **Ordonanță interlocutorie** [omissis]
(CURTEA ADMINISTRATIVĂ SUPREMĂ, FINLANDA)**Obiectul**

Cerere de decizie preliminară adresată Curții de Justiție a Uniunii Europene în temeiul articolului 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE”)

Recurentă:

A Oy

Cealaltă parte la procedură

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö (Serviciul administrației fiscale însărcinat cu apărarea drepturilor destinatarilor de venituri fiscale)

Decizia atacată

Decizia nr. 47/2022 din 25 octombrie 2022 a Keskusverolautakunta (Comisia Fiscală Centrală)

Ordonanța Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă)

ⁱ Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile la procedură.

Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) a decis să suspende procedura și să adreseze Curții, în temeiul articolului 267 TFUE, o cerere de decizie preliminară privind interpretarea Directivei 2006/112/CE a Consiliului privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată. Cererea de decizie preliminară este necesară pentru soluționarea litigiului aflat pe rolul Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă).

Obiectul litigiului și situația de fapt relevantă

(1) A Oy (denumită în continuare „societatea”) a solicitat Keskusverolautakunta o soluție fiscală anticipată privind tratamentul în scopuri de TVA al comisioanelor pe care le percepe de la clienții săi pentru factoring. Societatea a atacat la Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) soluția fiscală anticipată emisă de Keskusverolautakunta în măsura în care aceasta a reținut că comisioanele facturate de societate constituie contrapartida pentru acordarea unui credit care trebuie considerată un serviciu financiar scutit.

Prezentarea situației de fapt relevante a cererii de soluție fiscală anticipată

(2) În cererea de soluție fiscală anticipată, situația de fapt relevantă este descrisă după cum urmează. Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) este obligată să soluționeze litigiul pe baza acestei descrieri.

(3) În cadrul activității sale economice, A Oy prestează servicii financiare. Factoringul constituie cea mai mare parte a activității societății. Ea este deținută de societatea-mamă operațională a grupului, B AB, care desfășoară activități similare supuse autorizării în Suedia.

(4) Clienții societății își desfășoară de regulă activitatea în domenii în care viteza de rotație a creanțelor este scăzută. Prin contractul de factoring, întreprinderea clientă urmărește să dispună imediat de capitalul scontat din facturarea creanțelor, iar nu abia după expirarea termenului de plată a facturilor prevăzut de clauza privind plata. În plus, datorită factoringului întreprinderile cliente nu mai trebuie să ia măsurile necesare pentru încasarea facturilor și pentru punerea în întârziere. Creanțele care fac obiectul factoringului reprezintă creanțe facturate necontestate din activitatea economică a întreprinderilor cliente ale societății.

Factoring sub forma finanțării garantate cu facturi

(5) În cazul factoringului cu ipotecă mobilă, cu alte cuvinte factoring sub forma finanțării garantate cu facturi, societatea acordă clientului în schimbul creanțelor o finanțare prin acordarea unui credit până la o anumită limită. Cuantumul maxim al limitei depinde de o analiză a riscului efectuată de societate cu privire la activitatea clientului. Societatea are dreptul să aleagă creanțele pe care le acceptă ca temei al finanțării, pentru care acordă, așadar, clientului un credit. Dacă o factură este acceptată în cadrul acordării creditului, societatea plătește clientului potrivit raportului împrumut/garanții convenit o parte din suma

reprezentând creanța, din care se scade comisionul societății. Raportul împrumut/garanții poate acoperi valoarea nominală totală a creanțelor sau poate fi mai redus.

(6) În cazul finanțării garantate cu facturi, creanțele clientului constituie garanția pentru finanțarea acordată de societate. Clientul rămâne creditor față de debitorii facturii, respectiv clienții facturați, și suportă riscul de neplată în cazul incapacității de plată a acestora.

(7) Clienților facturați ai clientului societății li se transmite o declarație de cesiune privind creanța care reprezintă garanția societății, în temeiul căreia trebuie să plătească societății, la scadență, creanța. Creditul pe care societatea îl acordă clientului său se reduce pe măsură ce societatea primește plăți din partea clienților facturați.

(8) Societatea are obligația de a face punerea în întârziere pentru creanțele care i-au fost cedate și de a le recupera pe cale extrajudiciară. În cazul în care societatea nu primește într-un anumit termen – de regulă, în termen de 18 zile de la scadență – nicio plată pentru o factură care stă la baza creditului sau dacă consideră că creanța nu va fi executată, ea poate deduce creanța din totalul creanțelor acceptate în cadrul acordării creditului. Potrivit contractului de finanțare, clientul trebuie să plătească societății o sumă de bani în cuantumul sumei totale a unei creanțe deduse.

Factoring sub forma unei vânzări de creanțe

(9) În cazul factoringului sub forma unei vânzări de creanțe societatea se obligă să cumpere de la client creanțele facturate. Societatea și clientul stabilesc de comun acord o limită totală, respectiv cuantumul maxim, până la care societatea se obligă să cumpere creanțe de la client. Cuantumul maxim se stabilește pe baza unei analize de risc realizate de societate cu privire la activitatea clientului.

(10) În cadrul contractului, clientul transmite societății datele de identificare a creanțelor care nu au ajuns încă la scadență, pe care dorește să le vândă societății. Societatea are dreptul de a alege creanțele pe care acceptă să îi fie cedate. Imediat ce o creanță prevăzută de contract este acceptată, societatea plătește clientului în conformitate cu condițiile stabilite în contractul dintre societate și client o sumă de bani pentru creanța ce i-a fost cedată, fie până la concurența valorii nominale totale a creanței, fie numai pentru o parte din valoarea nominală a facturii.

(11) În cazul factoringului sub forma unei vânzări de creanțe, proprietatea asupra creanțelor și riscul de pierdere în caz de incapacitate de plată a debitorilor sunt transferate societății.

Comisioane de factoring

(12) În contractul dintre societate și client se stabilesc comisioanele pe care le primește societatea. Comisioanele care au quantumul cel mai ridicat sunt comisionul de finanțare și comisionul de întocmire a dosarului.

(13) *Comisionul de finanțare* este un onorariu procentual perceput de societate pentru fiecare creanță care intră sub incidența contractului. Comisionul se calculează în funcție de termenul de plată al creanțelor de așa manieră încât cu cât quantumul său este mai mare, cu atât termenul de plată convenit de client și de clientul facturat al acestuia pentru plata creanței finanțate este mai lung. Quantumul comisionului depinde și de ratingul de credit al clientului și al clientului facturat.

(14) În cazul factoringului sub forma finanțării garantate cu facturi este posibil, de exemplu în cazul unui raport împrumut/garanții de 100 %, să se convină că societatea primește un comision sub forma unui procent din fiecare creanță cu termen de plată de 30 de zile, societatea acordând clientului pentru fiecare creanță care i-a fost dată ca garanție cu o valoare nominală de 100 de euro un credit în valoare de 99 de euro. În acest caz, clientul plătește societății un comision de finanțare de un euro. Societatea primește diferența fie direct de la clientul facturat după scadența creanței date în garanție sau, în cele din urmă, de la client.

(15) În cazul factoringului sub forma unei vânzări de creanțe quantumul comisionului de finanțare se calculează în același mod ca în cazul factoringului sub forma finanțării garantate cu facturi. În ambele contracte, societatea primește comisionul în avans.

(16) *Comisionul de întocmire a dosarului* este remunerația fixă pe care clientul o plătește societății pentru activitățile legate de întocmirea dosarului și demararea procedurii de factoring, printre care se numără obligațiile referitoare la dispozițiile privind spălarea banilor.

(17) În plus, societatea facturează, printre altele, următoarele comisioane:

- *Comisionul de limită* este un comision exprimat în procente pentru limita pe care societatea a acordat-o clientului și de care acesta poate dispune. Quantumul comisionului de limită se calculează pe baza limitei maxime. Este vorba despre o remunerație primită de societate în schimbul limitei pe care o acordă clientului.
- *Comisionul lunar sau anual* constituie o remunerație pentru administrarea curentă a contractului.
- *Comisionul pentru prelucrarea facturii* este un comision fix pentru fiecare creanță facturată. Comisioanele acoperă costurile suportate de societate pentru transferul și administrarea creanțelor.
- *Comisionul anual pentru portalul pentru clienți* este o remunerație pentru paginile de internet puse la dispoziția clientului. Clienții care au optat pentru

acest serviciu pot vizualiza în portal facturile date în garanție sau cumpărate și primesc, printre altele, rapoarte de decontare.

- *Comisionul de recuperare* reprezintă o remunerație pentru recuperarea facturilor, facturat de societate în principal debitorilor, dar și, în anumite cazuri, clienților săi.
- *Comisionul pentru plata rapidă* este o remunerație pentru posibilitatea pe care societatea o oferă clienților de a dispune de bani mult mai repede decât se obișnuiește în practica de plată a societății.
- *Comisionul de rating* este o remunerație pentru întocmirea ratingurilor la momentul constituirii raportului cu clientul. Acest comision este perceput pentru clarificarea bonității clientului [societății] și a clientului facturat al acestuia, adică a debitorilor.

Decizie fiscală anticipată a Keskusverolautakunta din 25 octombrie 2022 pentru perioada 25 octombrie 2022-31 decembrie 2023

(18) În speță, Keskusverolautakunta a emis societății o soluție fiscală anticipată cu conținut identic pentru factoringul sub forma finanțării garantate cu facturi și pentru factoringul sub forma unei vânzări de creanțe. Ea a arătat că comisioanele pe care societatea le facturează clienților sunt supuse TVA-ului în măsura în care constituie contrapartida pentru administrarea creanțelor și pentru serviciul de recuperare a creanțelor. Potrivit Keskusverolautakunta, comisionul de finanțare perceput de societate, comisionul de limită, comisionul pentru plata rapidă, comisionul de rating și comisionul de întocmire a dosarului constituie parțial contrapartida pentru un serviciu financiar scutit.

(19) Keskusverolautakunta a arătat în decizia sa că din momentul în care creanțele au fost cedate societății drept garanție pentru creditul acordat clientului sau din momentul în care societatea a cumpărat creanțele a fost posibil ca plata facturilor să fie făcută în mod valabil exclusiv către societate. Societatea administrează astfel creanțele și monitorizează plata acestora. Ea poate îndeplini și sarcini legate de recuperarea creanțelor. Atât în cazul factoringului sub forma finanțării garantate cu facturi, cât și al factoringului sub forma unei vânzări de creanțe este vorba în această privință despre un serviciu supus TVA-ului.

(20) În schimb, în măsura în care societatea oferă clienților săi finanțare în limita stabilită în funcție de client, atât în cazul factoringului sub forma finanțării garantate cu facturi, cât și al factoringului sub forma unei vânzări de creanțe este vorba despre un serviciu financiar scutit de TVA în legătură cu acordarea unui credit. Comisionul de finanțare, comisionul de limită, comisionul pentru plata rapidă și comisionul de rating trebuie considerate contrapartidă pentru prestarea acestui serviciu financiar.

(21) Comisionul de întocmire a dosarului este o remunerație pentru prestarea serviciilor legate de întocmirea dosarului și demararea procedurii pentru

finanțarea garantată cu creanțe facturate. Comisionul de întocmire a dosarului este astfel contrapartida atât pentru prestarea unui serviciu supus TVA-ului, cât și a unui serviciu scutit de TVA, motiv pentru care trebuie să se distingă o parte supusă TVA-ului și o parte scutită de TVA.

Obiectul procedurii principale

(22) Prin intermediul recursului, *A Oy* solicită Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă, Finlanda) anularea deciziei Keskusverolautakunta în măsura în care acesta a reținut că comisionul de finanțare, comisionul de limită, comisionul pentru plata rapidă, comisionul de rating și comisionul de întocmire a dosarului, pe care societatea le-a facturat atât pentru factoringul sub forma finanțării garantate cu facturi, cât și pentru factoringul sub forma unei vânzări de creanțe, constituie în întregime sau parțial o remunerație facturată pentru un serviciu financiar scutit de TVA în temeiul articolului 41 din Arvonlisäverolaki (Legea privind TVA-ul). Societatea solicită ca noua soluție fiscală anticipată să prevadă în acest sens că comisionul de finanțare, precum și celelalte comisioane menționate constituie contrapartida pentru recuperarea și administrarea creanțelor sau pentru alte servicii supuse TVA-ului.

(23) În susținerea argumentelor sale, societatea a invocat faptul că obiectivul principal al factoringului sub forma finanțării garantate cu facturi este de a sprijini clienții în cadrul administrării creanțelor lor, de a asigura plata acestora, precum și recuperarea creanțelor. Comisionul de finanțare și celelalte comisioane menționate, percepute pentru aceste activități, trebuie considerate în ansamblu contrapartida pentru un serviciu supus TVA-ului. În cazul în care ar trebui să se considere că o anumită parte din comisioanele percepute pentru aceste activități constituie contrapartida pentru un serviciu financiar scutit de TVA, această posibilitate există numai pentru comisionul de limită, întrucât numai el reprezintă o remunerație procentuală pentru limita acordată clientului, și anume pentru o finanțare pe care clientul poate să o obțină dacă dorește.

(24) În opinia societății, în cazul factoringului sub forma unei vânzări de creanțe nu este vorba despre acordarea unui credit, deoarece societatea cumpără de la clienți creanțele acestora, iar între societate și client nu există niciun raport obligațional. În cazul acestui serviciu nu se pune capital la dispoziția clientului. În privința conținutului acestui serviciu, comisionul de finanțare și celelalte comisioane menționate, care au fost percepute pentru el, trebuie considerate în întregime o remunerație percepută pentru un serviciu supus TVA-ului.

(25) *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* solicită să nu se admită recursul. Potrivit acestuia, clientul acordă societății în cazul factoringului sub forma finanțării garantate cu facturi un drept de ipotecă mobilă asupra creanțelor sale. Comisionul de finanțare și comisionul de limită au ca temei posibilitatea clientului de a primi un credit din partea societății în schimbul creanțelor sale. Comisionul de finanțare perceput pentru finanțarea garantată cu creanțele facturate și celelalte comisioane în discuție constituie contrapartida pentru acordarea creditului.

(26) Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö susține că în cazul factoringului sub forma unei vânzări de creanțe societatea percepe o remunerație pentru cumpărarea creanțelor facturate. În această privință este vorba despre o recuperare de creanțe supusă TVA-ului. În schimb, comisionul de finanțare și celelalte comisioane în discuție ar putea fi considerate în raport cu volumul prestațiilor o remunerație scutită de TVA. În această măsură, comisioanele constituie contrapartida pentru capitalul pus la dispoziția clientului. Ipoteza scutirii de TVA este susținută și de faptul că comisioanele menționate au legătură cu transferul banilor de la societate la client. Aceste servicii pot fi considerate prestații separate de cumpărarea creanțelor.

Legislația și jurisprudența națională

Legea 1501/1993 privind TVA-ul

(27) Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (denumită în continuare „Directiva TVA”) și predecesoarea sa, A șasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare (denumită în continuare „A șasea directivă”), au fost transpuse în Finlanda prin Arvonlisäverolaki 20.12.1993/1501 (Legea 1501 din 30 decembrie 1993 privind taxa pe valoarea adăugată, denumită în continuare „Legea privind TVA-ul”), în vigoare din 1 iunie 1994, și prin modificările ulterioare¹.

(28) Potrivit articolului 1 alineatul (1) punctul 1 din Legea privind TVA-ul, pentru vânzarea mărfurilor sau serviciilor efectuată în Finlanda în cadrul unei activități economice se plătește TVA la bugetul de stat.

(29) Conform articolului 18 alineatul (2) din Legea privind TVA-ul, se consideră vânzare a unui serviciu executarea sau altă punere la dispoziție cu titlu oneros a unui serviciu.

(30) Potrivit articolului 41 din Legea privind TVA-ul vânzarea unui serviciu financiar nu este supusă TVA-ului.

(31) Articolul 42 alineatul (1) punctul 2 din Legea privind TVA-ul prevede că acordarea creditelor sau alte mecanisme de finanțare constituie un serviciu financiar.

(32) Conform articolului 42 alineatul (1) punctul 3 din Legea privind TVA-ul, administrarea unui credit de către creditor este considerată serviciu financiar.

Jurisprudența Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă)

¹ https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931501?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=arvonliS%C3%A4vero_laki [Nota traducătorului: Referința în limba finlandeză a versiunii codificate a Legii privind TVA-ul]

(33) În cauza în care s-a pronunțat hotărârea *KHO 2013:129*² a Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) o societate desfășura în principal operațiuni de factoring. Ea cumpăra creanțe facturate de la clienții săi și suporta riscul de neplată în cazul în care debitorii nu plăteau. Ca remunerație pentru serviciul de factoring ea percepea de la clienții săi un comision anual pentru posibilitatea de a beneficia de serviciile societății, un comision de administrare a facturilor, precum și o remunerație procentuală calculată în funcție de cuantumul creanțelor. Ținând seama de dispozițiile Directivei TVA privind vânzarea serviciilor financiare și recuperarea creanțelor, precum și de jurisprudența Curții referitoare la interpretarea acestora, Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) a considerat activitatea societății o recuperare de creanțe supusă TVA-ului, pentru care nu se aplică scutirea pentru serviciile financiare în temeiul Legii privind TVA-ul și al Directivei TVA. Societatea a trebuit să plătească TVA pentru comisionul anual, pentru comisionul de administrare și pentru remunerația procentuală încasate de la clienți.

(34) În cauza în care s-a pronunțat hotărârea *KHO 2022:17*³ a Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă), o societate a realizat un așa-numit cvasifactoring, prin care clientul său îi ceda creanțele sale din livrări de bunuri și prestări de servicii, iar ea îi plătea o sumă corespunzătoare creanțelor cedate după deducerea remunerației percepute pentru serviciu. Creanțele din livrările de bunuri și prestările de servicii serveau drept garanție a societății pentru suma plătită clientului. Plata pentru facturile cedate societății se făcea în contul acesteia, iar societatea se ocupa și de efectuarea punerii în întârziere și de recuperare în cazul întârzierii la plată a debitorului. Riscul de neplată era suportat în continuare de client, iar societatea avea dreptul să recupereze de la clientul său suma reprezentând contravaloarea creanței în cazul în care creanța cedată din livrările de bunuri și prestările de servicii nu era plătită în termen de 14-30 de zile de la scadență, stabilit prin fiecare contract. Ca contrapartidă pentru acest serviciu, societatea percepea de la client o remunerație calculată procentual din valoarea creanțelor, prin urmare, un comision și, după caz, un comision de administrare a facturilor.

(35) În hotărârea *KHO 2022:17*, Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) a reținut că prin serviciul prestat, societatea pune la dispoziția clientului său capital în cuantumul creanțelor sale din furnizarea de bunuri și prestarea de servicii, deși propriul său client nu plătise încă. În această privință, activitatea societății a reprezentat potrivit naturii sale o acordare de credit în sensul articolului 42 alineatul (1) punctul 2 din Legea privind TVA-ul sau al articolului 135 alineatul (1) litera (b) din Directiva TVA. Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) a considerat că serviciul de acordare a creditului

² <https://www.finlex.fi/fi/oikeus/kho/vuosikirjat/2013/201302530> [Nota traducătorului: Referința în limba finlandeză a hotărârii]

³ <https://www.finlex.fi/fi/oikeus/kho/vuosikirjat/2022/202200313h> [Nota traducătorului: Referința în limba finlandeză a hotărârii]

prestat de societate nu poate fi considerat o prestație accesorie la serviciul de recuperare a creanței și că serviciul de cvasifactoring, care cuprindea acordarea de credite și recuperarea creanțelor, nu poate fi tratat în scopuri de TVA ca serviciu economic indivizibil. Tratatul fiscal al acestor servicii se determină separat și autonom. Prin urmare, societatea nu a fost obligată să plătească TVA pentru comisionul perceput de la client, în măsura în care comisionul reprezenta contrapartida pentru acordarea creditului.

Dispoziții de drept și jurisprudența Uniunii relevante

Directiva TVA 2006/112/CE

(36) Potrivit articolul 2 alineatul (1) litera (c) din Directiva TVA, este supusă TVA-ului prestarea de servicii efectuată cu titlu oneros pe teritoriul unui stat membru de către o persoană impozabilă care acționează ca atare.

(37) Potrivit articolului 9 alineatul (1) primul paragraf din Directiva TVA, persoană impozabilă înseamnă orice persoană care, în mod independent, desfășoară în orice loc orice activitate economică, indiferent de scopul sau rezultatele activității respective. Potrivit celui de al doilea paragraf, este considerată activitate economică orice activitate a producătorilor, comercianților sau persoanelor care prestează servicii, inclusiv activitățile miniere și agricole și activitățile prestate în cadrul profesiunilor liberale. Exploatarea bunurilor corporale sau necorporale în scopul obținerii de venituri cu caracter de continuitate este de asemenea considerată activitate economică.

(38) În conformitate cu articolul 24 alineatul (1) din Directiva TVA, prestarea de servicii înseamnă orice operațiune care nu constituie o livrare de bunuri.

(39) Articolul 135 alineatul (1) litera (b) din Directiva TVA prevede că statele membre scutesc acordarea și negocierea de credite și gestionarea creditelor de către persoana care le acordă.

(40) Potrivit articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA, statele membre scutesc operațiuni, inclusiv negocierea, privind conturile de depozit sau conturile curente, plăți, viramente, creanțe, cecuri și alte instrumente negociabile, exceptând recuperarea creanțelor.

Jurisprudența Curții

Recuperarea creanțelor, în special factoringul autentic și cumpărarea creanțelor

(41) În Hotărârea din 6 martie 2003, MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring (C-305/01, EU:C:2003:377) Curtea s-a ocupat de tratamentul operațiunii de factoring din punctul de vedere al TVA-ului. În această hotărâre a fost vorba despre așa-numitul factoring autentic, în cazul căruia riscul de neplată în legătură cu creanțele cumpărate de societate a fost transferat acesteia, fără drept de regres împotriva

clientului său. Hotărârea cuprinde de asemenea constatări referitoare la cvasifactoring.

(42) Potrivit hotărârii, A șasea directivă 77/388/CEE trebuie interpretată în sensul că o întreprindere care cumpără creanțe, asumându-și riscul de neplată cu privire la debitori, și care, în schimbul acestor creanțe, percepe un comision de la clienții săi, desfășoară o activitate economică în sensul articolelor 2 și 4 din cea de A șasea directivă. În plus, s-a arătat că o activitate economică prin care o întreprindere cumpără creanțe, asumându-și riscul de neplată cu privire la debitori și, în schimbul acestor creanțe, percepe un comision de la clienții săi constituie o „recuperare a creanțelor” în sensul articolului 13 secțiunea B litera (d) punctul 3 *in fine* din A șasea directivă, fiind astfel exclusă de la scutirea introdusă prin această dispoziție.

(43) Din cuprinsul punctelor 15, 17 și 18 din hotărâre rezultă că societatea trebuie să plătească clientului o remunerație pentru valoarea nominală a creanțelor cumpărate. Din remunerație s-a dedus un comision de factoring de 2 % din valoarea nominală și o primă de delcredere de 1 % din valoarea nominală. În plus, clientul s-a obligat să plătească societății dobânzi. S-a considerat că delcrederea produce efecte atunci când întreprinderea debitoare nu a plătit în termen de 150 de zile de la scadența respectivei facturi.

(44) Potrivit punctelor 49, 50 și 52 în hotărâre, societatea prestează clientului un serviciu care constă în esență în scutirea clientului de operațiunile de recuperare a creanțelor și în liberarea acestuia de riscul de neplată a creanțelor. Comisionul de factoring și prima de delcredere au reprezentat contrapartida efectivă pentru activitatea economică desfășurată de societate, și anume pentru serviciile pe care ea le-a prestat clientului. Activitățile de factoring autentice de la articolul în discuție intrau sub incidența domeniului de aplicare al TVA-ului.

(45) Din cuprinsul punctului 75 din hotărâre reiese că excepțiile de la dispoziția derogatorie, și anume scutirea, trebuie interpretate în sens larg. În versiunile în limbile engleză și suedeză, noțiunea de „factoring”, menționată la sfârșitul articolului 13 secțiunea B litera (d) punctul 3 din A șasea directivă, cuprindea atât factoringul autentic, cât și cvasifactoringul. De la punctul 77 din hotărâre rezultă că și noțiunea de „recuperare a creanțelor” folosită în celelalte versiuni lingvistice trebuie interpretată în sensul că include toate formele de factoring. Astfel, potrivit naturii sale obiective, scopul esențial al operațiunii de factoring este recuperarea și încasarea creanțelor. Prin urmare, indiferent de modalitățile realizării sale, factoringul nu este decât o variantă a noțiunii mai generale de „recuperare a creanțelor”.

(46) Potrivit jurisprudenței Curții, în înțelesul articolului 13 secțiunea B litera (d) punctul 3 din A șasea directivă, noțiunea „recuperare a creanțelor” vizează operațiunile financiare care urmăresc să obțină plata unei datorii în bani [a se vedea Hotărârea Curții din 28 octombrie 2010, Axa UK plc (C-175/09, EU:C:2010:646, punctul 31) și Hotărârea C-305/01, citată mai sus, punctul 78].

(47) Potrivit Hotărârii Curții din 14 iulie 2011, GFKL Financial Services (C-93/10, EU:C:2011:700), articolul 2 punctul 1 și articolul 4 din A șasea directivă trebuie interpretate în sensul că un operator care cumpără, pe propriul risc, creanțe incerte la un preț inferior valorii nominale a acestora nu efectuează o prestare de servicii cu titlu oneros, în sensul articolului 2 punctul 1, și nu desfășoară o activitate economică care intră în domeniul de aplicare al acestei directive atunci când diferența dintre valoarea nominală a creanțelor menționate și prețul de cumpărare al acestora reflectă valoarea economică efectivă a creanțelor respective la momentul cesiunii lor.

(48) La punctele 21 și 22 din hotărâre, Curtea a făcut trimitere la Hotărârea sa în cauza MKG-Kraftfahrzeuge-Facto și a subliniat că în cadrul operațiunii de cesiune de creanțe în discuție în cauza care a determinat pronunțarea acestei hotărâri, cesionarul creanțelor se angaja să furnizeze servicii de factoring cedentului în schimbul cărora acesta primea o remunerație, și anume un comision de factoring și o primă de delcredere. Potrivit prezentării situației de fapt din cauza GFKL Financial Services, contrar situației de fapt din litigiul care a determinat pronunțarea Hotărârii MKG- Kraftfahrzeuge- Factoring, cesionarul creanțelor nu a primit nicio contrapartidă din partea cedentului, astfel încât s-a reținut că nu desfășoară o activitate economică în sensul articolului 4 din A șasea directivă, nici nu furnizează o prestație de servicii în sensul articolului 2 punctul 1 din această directivă.

Acordarea de credite

(49) Potrivit jurisprudenței Curții, operațiunile scutite în temeiul articolului 135 alineatul (1) litera (b) din Directiva TVA sunt definite în funcție de natura prestărilor de servicii furnizate, iar nu în funcție de prestator sau de destinatarul serviciului, astfel încât aplicarea acestor scutiri nu depinde de statutul entității care furnizează aceste servicii [a se vedea de exemplu Hotărârea Curții din 17 decembrie 2020, Franck d. d., Zagreb (C-801/19, EU:C:2020:1049, punctul 34)].

(50) Potrivit punctului 35 din Hotărârea Franck (C-801/19), în special expresia „acordarea și negocierea de credite”, care figurează în dispoziția menționată, trebuie interpretată în sens larg, astfel încât domeniul său de aplicare nu poate fi limitat numai la împrumuturile și la creditele acordate de organisme bancare și financiare. Într-adevăr, o asemenea interpretare este confirmată de finalitatea sistemului comun instituit prin Directiva TVA, care urmărește printre altele să garanteze persoanelor impozabile o egalitate de tratament.

(51) La punctul 36 din hotărâre se arată că din jurisprudența Curții reiese că acordarea de credite, în sensul articolului 135 alineatul (1) litera (b) din Directiva TVA, constă printre altele în punerea la dispoziție a unui capital în schimbul unei remunerații. Potrivit punctului 37 din hotărâre, deși o asemenea remunerație este asigurată în principal prin plata unor dobânzi, alte forme de contrapartidă nu pot fi excluse.

(52) La punctul 38 din Hotărârea din 6 octombrie 2022, *O. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty reprezentowany przez O* (C-250/21, EU:C:2022:757), Curtea a arătat cu privire la un participant din contractul în discuție în acea hotărâre că împrejurarea că subparticipantul este expus unor pierderi potențiale și suportă astfel riscul de credit este inerentă oricărei operațiuni de acordare a unui credit, indiferent dacă acest risc provine din neîndeplinirea obligațiilor de plată de către debitorii creanțelor ale căror venituri îi sunt transferate sau din insolvența cocontractantului său direct.

Prestații multiple și indivizibilitatea prestațiilor sau caracterul distinct al serviciilor

(53) Curtea s-a aplecat în mai multe hotărâri asupra problemei dacă elementele sau actele care constituie o operațiune trebuie considerate în cadrul aplicării Directivei TVA o prestație unică sau mai multe prestații și cum se repercutează acest lucru asupra impozitării unei vânzări. A se vedea de exemplu Hotărârea din 19 iulie 2012, *Deutsche Bank* (C-44/11, EU:C:2012:484), Hotărârea din 2 iulie 2020, *Blackrock Investment Management (UK)* (C-231/19, EU:C:2020:513) și Hotărârea din 25 februarie 1999, *Card Protection Plan Ltd (CPP)* (C-349/96, EU:C:1999:93).

Caracterul necesar al cererii de decizie preliminară

(54) *Korkein hallinto-oikeus* (Curtea Administrativă Supremă) consideră că factoringul sub forma finanțării garantate cu facturi trebuie considerat o prestare de servicii cu titlu oneros care intră în domeniul de aplicare al Directivei TVA. *Korkein hallinto-oikeus* (Curtea Administrativă Supremă) consideră însă că este neclar într-o anumită măsură cum trebuie interpretate dispozițiile Directivei TVA privind scutirea în raport cu diferitele comisioane care se facturează pentru un astfel de serviciu.

(55) În opinia *Korkein hallinto-oikeus* (Curtea Administrativă Supremă), este necesar să se interpreteze în special tratamentul în scopuri de TVA al factoringului sub forma unei vânzări de creanțe în discuție în speță ținând seama de diferitele dispoziții ale Directivei TVA și de jurisprudența Curții privind interpretarea lor. Necesitatea de interpretare vizează în special problema dacă trebuie să se rețină că factorul care cumpără creanțele de la clientul său vinde totodată clientului servicii care intră parțial sub incidența domeniului de aplicare al directivei.

(56) Hotărârea pronunțată în cauza *MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring*, C-305/01, și interpretarea preluată deja de *Korkein hallinto-oikeus* (Curtea Administrativă Supremă) în hotărârea *KHO* 2013:129 sugerează că comisioanele facturate de societate pentru factoringul sub forma unei vânzări de creanțe se referă la recuperarea creanțelor și sunt astfel supuse TVA-ului. Această interpretare este însă problematică din mai multe puncte de vedere.

(57) Potrivit Hotărârii în cauza *GFKL Financial Services*, C-93/10, cumpărarea pe riscul propriu a unor creanțe incerte la un preț inferior valorii nominale a

acestora nu constituie o prestare de servicii cu titlu oneros în sensul articolului 2 punctul 1 litera (c) și al articolului 9 din Directiva TVA care intră sub incidența domeniului de aplicare al acestei directive. Chiar dacă în cazul factoringului sub forma unei vânzări de creanțe în discuție în speță nu este vorba despre creanțe incerte, ci despre creanțe scadente în viitor, Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) consideră că este încă neclar dacă această împrejurare poate constitui o explicație pentru concluziile diferite din cauzele C-305/01 și C-93/10. Același lucru este valabil pentru problema formală dacă părțile au convenit separat o anumită remunerație sau dacă aceasta a fost inclusă direct în prețul de cumpărare a creanțelor.

(58) Comisionul de finanțare facturat în speță este cu atât mai mare cu termenul de plată convenit pentru creanța de finanțat facturată este mai lung. Este posibil să se considere că în ambele forme de factoring există o parte care produce dobânzi și să se concluzioneze, precum Keskusverolautakunta, că comisionul de finanțare reprezintă, în cazul ambelor forme de factoring, contrapartida pentru un serviciu financiar. Alternativ, ar fi posibil ca în cazul factoringului sub forma unei vânzări de creanțe să se considere că comisionul de finanțare nu constituie din punctul de vedere al TVA-ului o taxă pe care societatea o facturează clientului, ci despre o ajustare prin care prețul cumpărării creanței este ajustat pentru a corespunde valorii sale actualizate, și anume valorii sale economice reale.

(59) Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) subliniază faptul că în cauza MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, C-305/01, societatea de factoring a perceput dobânzi de la clientul său și după ce i-a facturat comisioane fixe. Prin urmare, între societatea de factoring și clientul său mai există încă și ulterior un raport juridic sinalagmatic. În prezentul litigiu ce trebuie soluționat, în cazul factoringului sub forma unei vânzări de creanțe proprietatea asupra creanței împreună cu riscul de neplată este transferat direct de la client la societate, iar aceasta nu mai facturează ulterior clientului dobânzi sau altă remunerație. Măsurile de recuperare luate de societate se referă apoi la propria sa creanță.

(60) Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) mai subliniază că factoringul nu mai este menționat expres alături de recuperarea creanțelor în niciuna dintre versiunile lingvistice ale Directivei TVA 2006/112/CE în vigoare.

(61) Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) consideră că în cauza MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, C-305/01, și în cauza Axa UK, C-175/09, a fost vorba despre interpretarea articolului 13 secțiunea B litera (d) și în special a punctului 3 a acestei dispoziții a celei de A șasea directive în contextul scutirilor coroborate cu serviciile financiare. Această [dispoziție] corespunde articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA în vigoare. În schimb, în hotărâri nu s-a examinat dispoziția privind scutirea pentru acordarea de credite corespunzătoare celei a articolului 135 alineatul (1) litera (b) din Directiva TVA.

(62) În opinia Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) este necesar să se interpreteze aspectul dacă în special și partea din factoring

referitoare la recuperarea creanțelor trebuie considerată serviciu supus TVA-ului, în cazul căreia remunerația cerută de societate are caracterul unei dobânzi. În cauza MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, C-305/01, nu a trebuit să se hotărască cu privire la obligația de plată a TVA-ului pentru dobânzile care au fost plătite pe baza situației zilnice a datoriilor.

(63) Potrivit informațiilor obținute în speță, în practica fiscală finlandeză factoringul este considerat, independent de hotărârea KHO 2013:129 a Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă), parțial ca recuperare de creanțe supusă TVA-ului și parțial acordare de credite sau altă formă de finanțare scutită de TVA. Soluția fiscală anticipată a Keskusverolautakunta este în mod evident conformă practicii fiscale din Finlanda.

(64) În hotărârea KHO 2022:17, Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) a arătat în privința cvasifactoringului că din jurisprudența Curții nu se poate deduce că acordarea unui credit în cadrul operațiunii de factoring este un serviciu supus TVA-ului și că serviciul vândut sub denumirea de factoring este în toate cazurile supus TVA-ului. Problema dacă este vorba despre o activitate supusă TVA-ului sau despre un serviciu financiar scutit în totalitate sau parțial trebuie tranșată de la caz la caz, ținând seama de natura activității.

(65) Este posibil ca în cazul serviciului de factoring să fie în esență vorba despre o finanțare care are parțial caracterul unui credit care nu este atât de strâns legată de serviciul supus TVA-ului de administrare sau recuperare a creanțelor prestat, după caz, în cadrul operațiunii de factoring încât să constituie o prestație indivizibilă. Acest lucru este valabil în special în cazul factoringului sub forma finanțării garantate cu facturi. Aprecierea factoringului ca activitate pe deplin supusă TVA-ului ar determina de asemenea un tratament diferit în scopuri de TVA al diferitelor activități de finanțare și de acordare a creditelor.

(66) Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) consideră că tratamentul în scopuri de TVA nu este unitar în diferite state membre. În mod vădit, există diferențe în privința tratamentului fiscal, de exemplu între Finlanda și Suedia.

(67) Societatea contestă în fața Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) opinia Keskusverolautakunta în măsura în care aceasta consideră că comisionul de finanțare sau celelalte comisioane facturate întreprinderii client reprezintă contrapartida pentru un serviciu financiar scutit referitor la acordarea unui credit. În opinia societății, atât factoringul sub forma finanțării garantate cu facturi, cât și factoringul sub forma unei vânzări de creanțe constituie operațiuni de administrare și recuperare a creanțelor supuse în mod complet TVA-ului.

(68) Sunt considerate servicii financiare scutite în temeiul articolului 42 alineatul (1) punctul 2 din Legea privind TVA-ul nu doar acordarea de credite, ci și celelalte mecanisme

(69) Dispoziția Directivei TVA privind scutiile nu menționează celelalte mecanisme de finanțare. În măsura în care directiva trebuie interpretată în sensul că scutirea nu se aplică remunerațiilor în discuție în speță, este posibil ca legea națională să nu poată fi interpretată pe deplin în spiritul directivei. În acest caz, ar putea să fie necesar să se verifice dacă dispozițiile respective ale directivei sunt suficient de clare și necondiționate pentru a produce efect direct la cererea persoanei impozabile.

(70) Întrucât pentru soluționarea litigiului pendinte este necesară o interpretare a articolului 2 alineatul (2) litera (c), a articolului 9 alineatul (1) și a articolului 135 alineatul (1) literele (b) și (c) din Directiva TVA, se impune sesizarea Curții cu o cerere de decizie preliminară.

(71) Cererea de decizie preliminară se poate limita la comisionul de finanțare și la comisionul de întocmire a dosarului. Odată ce interpretarea dreptului Uniunii este clară în această privință, Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) va putea aprecia pe baza acestei interpretări considerațiile referitoare la celelalte remunerații.

(72) A Oy și Veronsaajien oikeudenvälvontayksikkö au fost ascultate cu privire la sesizarea Curții cu cererea de decizie preliminară.

Întrebările preliminare

1) În cazul în care o societate de factoring cumpără de la un client creanțe facturate care nu sunt încă scadente astfel încât riscul de credit aferent acestor creanțe este transferat de la client la societate (factoring sub forma unei vânzări de creanțe):

a) comisionul de finanțare pe care societatea îl facturează, care constă într-un procent din fiecare creanță care intră în domeniul de aplicare al contractului, trebuie considerat o ajustare a prețului de cumpărare a creanțelor ori un alt element care nu intră în domeniul de aplicare al Directivei TVA; sau

b) articolul 2 alineatul (1) litera (c) și articolul 9 din Directiva TVA trebuie interpretate în sensul că respectiva societate prestează clientului său în schimbul comisionului de finanțare menționat la litera a) un serviciu cu titlu oneros care intră în domeniul de aplicare al Directivei TVA?

2) Comisionul fix de întocmire a dosarului care este facturat clientului în cadrul factoringului sub forma unei vânzări de creanțe pentru pregătirea și demararea procedurii de factoring trebuie considerat contrapartidă pentru vânzarea către client a unui serviciu care intră în domeniul de aplicare al Directivei TVA?

3) În cazul în care remunerațiile menționate la [întrebarea] 1) sau 2), facturate în cadrul factoringului sub forma unei vânzări de creanțe, trebuie

considerate contrapartida pentru prestarea unui serviciu care intră în domeniul de aplicare al Directivei TVA:

a) articolul 135 alineatul (1) litera (b) din Directiva TVA, referitor la acordarea de credite, sau articolul 135 alineatul (1) litera (d) din această directivă, referitor la operațiunile privind plățile sau creanțele, trebuie interpretate în sensul că comisionul de finanțare sau comisionul de întocmire a dosarului facturat clientului trebuie considerate contrapartida pentru vânzarea scutită a unui serviciu; sau

b) articolul 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA trebuie interpretat în sensul că este vorba despre contrapartida pentru serviciul de recuperare a creanțelor care trebuie considerat impozabil ori contrapartida pentru un alt serviciu impozabil?

4) În cazul în care o societate de factoring acordă clientului său o finanțare prin acordarea unui credit astfel încât creanțele facturate ale clientului servesc drept garanție pentru finanțarea acordată de această societate (factoring sub forma finanțării garante cu facturi):

a) articolul 135 alineatul (1) litera (b) din Directiva TVA, referitor la acordarea de credite, sau articolul 135 alineatul (1) litera (d) din această directivă, referitor la operațiunile privind plățile sau creanțele, trebuie interpretate în sensul că comisionul de finanțare perceput de la client, aferent fiecărei facturi care intră în domeniul de aplicare al contractului, și comisionul fix de întocmire a dosarului pentru pregătirea și demararea procedurii de factoring, trebuie considerate cel puțin parțial contrapartida pentru vânzarea unui serviciu scutit; sau

b) articolul 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA trebuie interpretat în sensul că este vorba despre contrapartida pentru serviciul de recuperare a creanțelor care trebuie considerat impozabil ori contrapartida pentru un alt serviciu impozabil?

5) În cazul în care comisionul de finanțare sau comisionul de întocmire a dosarului facturat în cadrul factoringului sub forma unei vânzări de creanțe sau al factoringului sub forma finanțării garantate cu facturi sunt considerate în integralitatea lor, pornind de la [întrebarea] 3 sau 4, contrapartida pentru un serviciu impozabil, impozitarea serviciului în temeiul directivei este atât de clară și de necondiționată încât, la cererea persoanei impozabile, trebuie să i se recunoască un efect direct chiar dacă scutirea de TVA prevăzută de legea națională privind TVA-ul cuprinde pe lângă acordarea creditelor și alte mecanisme de finanțare?

Korkein Hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) va soluționa în mod definitiv cauza după primirea deciziei preliminare a Curții cu privire la întrebările de mai sus.

Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă, Finlanda):

[*omissis*]

DOCUMENT DE LUCRU